

'Het grootste probleem van dit moment is dat binnen de sharia-rechtbanken recht wordt gesproken door mensen die de inhoud van het sharia-strafrecht niet kennen. Bovendien hebben de meeste rechters er geen juridische achtergrond. Als juristen is het is onze taak om de sharia-rechtbanken op de hoogte te stellen van het recht, zodat zij dat op de juiste manier kunnen interpreteren.'

Ibrahim citeert de grondwet, die stelt dat de eigen rechtspraak binnen de deelstaten niet met die grondwet in strijd mag zijn: 'De sharia werkt, als de grondwet gerespecteerd wordt'. Ibrahim respecteert de sharia en ziet het als het een winstpunt dat de sharia-rechtbanken haar op hun beurt als juriste respecteren. 'Daarmee geven ze aan de seculiere rechtspraak te respecteren. Daar waar de twee rechtssystemen verschillende straffen toekennen, wrikt het. De komende tijd zal bepaald worden welke straffen tot norm worden verheven en hoe de sharia-wetgeving zich verhoudt tot de seculiere (nationale) rechtspraak. Wat dat betreft staat de zaak-Lawal voor veel meer.'

Volgens Amnesty International valt het vonnis van de sharia-rechtbank niet te rijmen met de Nigeriaanse grondwet die voorziet in het recht op leven, vrijwaring van marteling en onmenselijke straffen, en het recht op een eerlijk proces. Dood door stening is verboden door zowel het Internationale Verdrag voor Burgerrechten en Politieke Rechten als het Verdrag tegen Foltering – twee verdragen waarbij Nigeria partij is.

Sharia-wetgeving wordt behalve in Nigeria toegepast in Libië, Saoedi-Arabië, Iran, Pakistan en Afghanistan. In deze landen is overigens nog nooit gestenigd. Een buitenechtelijke zwangerschap geldt daar niet als afdoende bewijs voor overspel. In de zaak-Amina Lawal koos Amnesty International na aanvankelijke wereldwijde actie bewust voor een radiostilte. Amnesty was bang dat het onder druk zetten van de deelstaatgouverneurs, die de sharia hebben ingevoerd, een averechts effect zou hebben. Een juiste keuze?

Ibrahim: 'De toekomst zal het uitwijzen. In 1999 tijdens mijn allereerste sharia-zaak werkte de westerse aandacht negatief. De rechtbank voelde zich beledigd door het Westen en drukte de veroordeling van Behia Ibrahim Magazu door. In het geval van Safiya Hoesseini, de eerste Nigeriaanse die van overspel werd beticht en ter dood werd

veroordeeld door stening, werkte het positief.' Ibrahim was ook Hoesseini's advocate. Om te protesteren tegen Hoesseini's straf verzamelde Amnesty International eind 2001 650.000 handtekeningen. In maart 2002 sprak de sharia-rechtbank Hoesseini in hoger beroep vrij, op technische gronden: het vermeende delict was gepleegd vóór de invoering van de sharia-wet.

De christelijke president Obasanjo verklaarde: 'Er is in Nigeria nog nooit iemand gestenigd en dat zal ook nooit gebeuren.' Of dat zo is? 'Ik durf het niet te zeggen', zegt Ibrahim zacht, 'maar ik help het hem hopen.'

Linda van Wijk